

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr.89 din 29.01.2020

Dosar nr: 61/2019

Petiția nr: 51705.02.2019

Petentă: Asociația "Loving Colours"

Reclamată: Unitatea Administrativ Teritorială Baia Mare, prin primar

Obiect: segregarea cetățenilor romi prin zidul despărțitor construit în anul 2011

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul procedural al petentei

1. Asociația "Loving Colours" cu sediul procesual la Cabinet Avocat– București, str. Macul Roșu nr.1-3, Mezanin, Sector 1

Numele, sediul și domiciliul procedural al reclamatului

2. Unitatea Administrativ Teritorială Baia Mare, prin primar cu sediul în Baia Mare, jud. Maramureș

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta sesizează CNCD cu privire la segregarea romilor din municipiul Baia Mare, situație ce a luat naștere odată cu ridicarea zidului despărțitor de pe strada Horea și care continuă până în prezent.

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților, pentru data de 25.07.2019.

5. Având în vedere modul în care a fost redactată plângerea, în temeiul prevederilor **art. 20 alin. 1 din O.G nr. 137/2000, republicată și prevederile 21 – 22 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, Colegiul director a invocat din oficiu excepția tardivității introducerii sesizării.**

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. În fapt, petenta sesizează CNCD cu privire la situația discriminatorie care persistă din 2011 la adresa persoanelor de etnie romă din Baia Mare. Astfel, petenta susține că primarul municipiului continuă să segregheze etnicii romi prin păstrarea zidului despoțitor de pe strada Horea, deși Hotărârea Colegiului director a fost validată de către Înalta Curte de Casație și Justiție, reținându-

se prin decizia nr. 6402/2013 faptul că: "Ridicarea unui zid despărțitor între locuințele sociale ocupate în majoritate de romi reprezintă hărțuire conform art. 2 alin 5 și încalcă dreptul de demnitate reglementat de art. 15 al OG nr. 137/2000, republicată".

7. De asemenea, petenta consideră că poziția publică a primarului municipiului Baia Mare: *"Din acest moment nu mai putem vorbi despre un gard sau zid, ci despre o opera de artă care intră sub incidența drepturilor de autor. Așadar, acest gard nu va mai putea fi demolat fără avizul Ministerului Culturii, necesar pentru a demola sau distruge o opera de artă.... Cred că în acest moment putem vorbi de un obiectiv turistic, despre un loc de pelerinaj, un loc unde putem să aducem turiști ca să vadă că nu am făcut lucruri rele, cu un lucru bun și frumos. Nu poate vorbi nimeni despre un zid de beton, ci despre o opera de art...."*, este una de desconsiderare vădită a Hotărârii CNCD.

Sușținerile reclamatului

8. În ceea ce privește demolarea zidului despărțitor, reclamatul arată că Hotărârea Colegiului director are caracter de dispozitiv, neexistând obligația de a face.

Pe de altă parte, Tribunalul București a stabilit prin Sentința civilă nr. 4506/2012: "Împrejmuirea propriei proprietăți în condițiile în care nu este împiedicat accesul al locuințele în care sunt stabilite personae de etnie romă nu poate prezenta prin ea însăși o măsură discriminatorie."

V. Motivele de fapt și de drept

9. Colegiul director constată că în Baia Mare, în zona străzii Horea există un zid care desparte persoanele de etnie romă de restul populației. Prin **Hotărârea nr. 439/15.11.2011** Colegiul director a constatat că ridicarea unui zid despărțitor între locuințele sociale ocupate în majoritate de romii din strada Horea din municipiul Baia Mare și strada principală (aleea pietonală și șoseaua destinată circulației autovehiculelor) reprezintă discriminare. Prin **Hotărârea nr. 531/27.09.2017** Colegiul director a constatat că menținerea acestui zid în perioada 2012-2016 (după hotărârea CNCD respectiv anul petiției) reprezintă discriminare. Curtea de Apel Cluj, prin **Sentința civilă nr. 86/2018** a menținut respectiva hotărâre. În consecință Colegiul director analizează dacă menținerea zidului de după 27.09.2017 până la data de 05.02.2019 reprezintă sau nu discriminare.

10. Colegiul director admite excepția de tardivitate față de afirmațiile primarului din Baia Mare, având în vedere prevederile art. 20. alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, care stabilesc: „*Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei*”. Petiția nu este însă tardivă privind menținerea zidului, având în vedere că această faptă este continuă. Zidul există și în momentul analizei petiției.

11. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice*”.

12. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

13. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

14. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „*art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară*” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „*analoagă*” (**Van der Musselle împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „*relevant similară*” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „*analoagă ori relevant similară*” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

15. Colegiul director constată că romii și ceilalți cetățeni din Baia Mare, din punctul de vedere al dreptului la demnitate, se află în situație similară. Ei se află în situație similară și din punctul de vedere al accesului pe drumurile publice.

16. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

17. Colegiul director constată că reclamatul nu a invocat un alt motiv valid pentru menținerea zidului despărțitor. Inițial, în primul dosar din anul 2011, a afirmat că zidul protejează împotriva producerii accidentelor rutiere, însă argumentul s-a dovedit a fi fals.

18. Dreptul atins prin diferențiere este dreptul la demnitate, conform art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, care stabilește: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.*”

19. Cum s-a arătat prin hotărârile anterioare ale CNCD, menținute de instanțele de judecată, existența unui zid despărțitor între locuințele sociale ocupate în majoritate de romii din strada Horea din municipiul Baia Mare și strada principală (aleea pietonală și șoseaua destinată circulației autovehiculelor) reprezintă un comportament manifestat în public care vizează crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare, îndreptat împotriva comunității rome din locuințele sociale ale străzii Horea din Baia Mare și legat de apartenența etnică a acesteia.

20. În consecință fapta analizată reprezintă discriminare și încalcă dreptul la demnitate conform art. 2 alin. 1 respectiv art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**. Existând această constatare, nu este necesară analiza cauzei și din perspectiva unei fapte de hărțuire.

21. Art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*”

22. Colegiul director aplică amenda contravențională de 7.000 lei față de Unitatea Administrativ Teritorială Baia Mare, prin primar cu sediul pe strada Gheorghe Șincai nr. 37, Baia Mare, jud. Maramureș, Cod de identificare fiscală 3627692 având în vedere următoarele:

- a) discriminarea a vizat o comunitate;
- b) partea reclamată este o instituție publică, făcând fapta mai gravă;
- c) partea reclamată a mai fost amendată de două ori, însă nu și-a schimbat conduita.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

- 1.** Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
- 2.** Sancționarea reclamatei Unitatea Administrativ Teritorială Baia Mare, prin primar, cu sediul pe strada Gheorghe Șincai nr. 37, Baia Mare, jud. Maramureș, Cod de identificare fiscală 3627692, cu amendă contravențională în valoare de 7 000 lei, potrivit art.2 alin.11 și art. 26 alin.1 din O.G. Nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 al.3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- 3.** O copie a hotărârii se va transmite părților

VI. Modalitatea de plată a amenzii

6.1.Amenda contravențională se va plăti la Administrația Financiară Baia Mare, conform Ordonanței nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar)

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA - Membru

Data redactarii: 05.02.2020

Hotărâre redactată și motivată de: A.C.F./I.H./A.P.G.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.